

DEBATT OCH BREV

1108 Viktigt att vårdgivarna är delaktiga i nationella punktprevalensmätningar *Ann Tammelin, Eva Melander, Ingemar Qvarfordt*

1110 Osakligt om Ljunganvirus *Tomas Bergström, Jan-Åke Liljeqvist*

Replik: Gärna kritisk granskning – men glöm inte helhetsperspektivet *Bo Niklasson*

1112 Rätt om kostnader för hudcancer *Bernt Lindelöf, Mari-Anne Hedblad, Ulrik Ringborg*

Penicillin V förstahandsval vid infekterade kattbett *Katarina Westling, Christina Jorup*

1113 Konst och psykiatri *Sven Britton*

1114 **Replik:** Odells tilltag säger inget om psykiatrin *David Eberhard*

1114 Visst kan vi göra något – om vi vill! *Karin Rågsjö*

Replik: Endast övergripande politiska beslut kan minska hemlösheten *Jan Halldin*

1116 Dunkelt om uppskattad GFR *Sten-Erik Bäck*

DEBATT OCH BREV
Osakligt om Ljunganvirus. Sidan 1110.
Konst och psykiatri. Sidan 1113

Replik: Uppskattad GFR uppskattas inte! *Anders Kallner*

1117 Olof Wilander tillhör också forskningshistorien om mastceller *Erik Wilander*

KULTUR

1118 Kurslitteratur på svenska ger engelska titlar en match

1120 Recensioner

1125 **LEDIGA TJÄNSTER**

1128 PLATSANNONSER

1141 MEDDELANDEN

1142 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

**Glad påsk önskar
Läkartidningen!**
Nästa nummer utkommer
den 22 april

Mer på lakartidningen.se

ENDAST PÅ WEBBEN

- Socialstyrelsens öppna jämförelse och utvärdering av hjärtsjukvården. Stora skillnader inom hjärtsjukvården

W Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på lakartidningen.se

R Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Läkartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

REFLEXION

Medicinsk etik när den är som mest akut

Medicinsk etik har de senaste veckorna diskuterats flitigt på våra arbetsplatser och i Läkartidningen. Oavsett specialitet tycks frågeställningarna bli fler ju mer avancerad behandling vi kan ge. I många fall har vi tid att samla den bästa kompetensen runt patienten och dennes familj för att tillsammans ta svåra behandlingsbeslut.

Nyligen besökte jag ett av världens bästa traumacentra, och även där kom den medicinska etiken upp till diskussion. Hur ska vi agera när en av trubbigt våld svårt skadad person kommer in med hjärtstillestånd och inte svarar på extern hjärt-lungräddning?

Ska vi då göra en nödotorakotomi för att försöka få igång hjärtat och upprätthålla cirkulationen med intern hjärtmassage med tanken att eventuellt kunna rädda några friska organ? Vi vet ju att den skadade med nära 100-procentig säkerhet inte kommer att överleva på längre sikt. Lyckas vi få igång patienten är risken för kvarstående hjärnskada hög, men

kommer denna då att motsvara hjärndödsbegreppet och ge en förutsättning för organdonation? Kan okända kontraindikationer senare bli uppenbara?

Från att tidigare ha avstått från nödotorakotomi i just dessa fall börjar vissa nu luta mot en sådan åtgärd i syfte att rädda andras liv. Är detta etiskt acceptabelt eller inte? Detta är en oerhört svår fråga som inte hinner diskuteras närmare i en mycket akut situation. I dag finns inget svar på hur man ska agera, men kanske lösningen är att nödotorakotomi med denna avsikt görs när den skadade personen tidigare har medgivit organdonation.

Dessa tankar påminde mig om vikten av att anmäla sig till donationsregistret via <http://www.donationsradet.se>.

Med denna något allvarliga reflexion vill jag avsluta som polischefen i tv-serien Spanarna på Hill Street, »... and remember, be careful out there«.

»Från att tidigare ha avstått från nödotorakotomi i just dessa fall börjar vissa nu luta mot en sådan åtgärd i syfte att rädda andras liv. Är detta etiskt acceptabelt eller inte?«

Louis Riddez
medicinsk
redaktör

louis.riddez@lakartidningen.se